

Aan de Voorzitter van de
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Binnenhof 4
Den Haag

Directie Integratie Europa

Bezuidenhoutseweg 67
2594 AC Den Haag
Postbus 20061
Nederland
www.minbuza.nl

Contactpersoon

Karin Mössenlechner

T 070-3484858

F 070-3486381

DIE@minbuza.nl

Datum 16 mei 2011
Betreft Informatievoorziening over nieuwe Commissievoorstellen

Onze Referentie

DIE-617/11

Bijlage(n)

Fichedocument

Geachte Voorzitter,

Overeenkomstig de bestaande afspraken heb ik de eer u hierbij zeven fiches aan te bieden die werden opgesteld door de werkgroep Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen (BNC).

- Fiche 1: Mededeling beleid EU t.a.v. ITU-Wereldradioconferentie 2012
- Fiche 2: Verordening versterkte samenwerking voor unitaire octrooibeschermtng
- Fiche 3: Mededeling Akte van de Interne Markt
- Fiche 4: Mededeling ruimtevaartstrategie
- Fiche 5: Mededeling bescherming kritieke informatiestructuur
- Fiche 6: Verordening elektronische publicatie Publicatieblad van de Europese Unie
- Fiche 7: Richtlijn woningkredietovereenkomsten

De Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,

Ben Knapen

Fiche 1: Mededeling "Het beleid van de Europese Unie ten aanzien van de ITU-Wereldradioconferentie 2012"

1. Algemene gegevens

Titel voorstel

Mededeling van de Commissie aan de Raad, het Europees Parlement, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: "Het beleid van de Europese Unie ten aanzien van de ITU-Wereldradioconferentie 2012 (WRC-12)

Datum Commissiedocument

6 april 2011

Nr. Commissiedocument

COM(2011) 180 definitief

Pre-lex

http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_print.cfm?CL=nl&DosID=200320

Nr. impact assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board

Niet opgesteld

Behandelingstraject Raad

Het onderwerp zal in de VTE-Raad worden behandeld.

Eerstverantwoordelijk ministerie

Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie

2. Essentie voorstel

Met de mededeling wordt aan het Europees Parlement en aan de Raad informatie verstrekt over de agendapunten van WRC-12 die van belang zijn voor het beleid van de Europese Unie. Een ITU-WRC besluit tot aanpassingen aan de Radio Reglementen. In de Radio Reglementen is vastgelegd welke 'Services' in welke frequentiebanden mogen worden ondergebracht (allocatietabellen, vaak onderscheiden naar Regio). 'Services' zijn systemen als vaste verbindingen, mobiele aardse netwerken, satellietssystemen (onderscheiden naar navigatie, vast, mobiel, aardobservatie), omroep, maritiem, luchtvaart, meteorologie, zendamateurs, enz. De Radio Reglementen hebben als belangrijkste doelstellingen: gelijkwaardige toegang tot en het rationeel gebruik van natuurlijke bronnen als radiofrequenties en geostationaire ruimteposities en het voorkomen van grensoverschrijdende storing tussen ITU landen.

Daarnaast wordt in de mededeling een aantal gemeenschappelijke beleidsdoelstellingen voorgesteld. Een strategisch en samenhangend spectrumbeleid is een belangrijk instrument om een moderne informatiemaatschappij te ondersteunen en een essentieel element om de doelstellingen van economische groei en innovatie te bereiken. Verder wijst de Commissie erop dat

het van belang is dat de EU op internationale fora over spectrum nauw coördinerend moet optreden om haar belangen te bevorderen.

Verder wordt in de mededeling aangegeven dat op tenminste twee agendapunten de situatie kan ontstaan waarin de Unie een exclusieve bevoegdheid heeft en geeft de Commissie aan dat een mogelijk toekomstig (volwaardig) lidmaatschap van de EU bij de ITU opnieuw onderzocht zou kunnen worden.

3. Kondigt de Commissie acties, maatregelen of concrete wet- en regelgeving aan voor de toekomst? Zo ja, hoe luidt dan het voorlopige Nederlandse oordeel over bevoegdheidsvaststelling, subsidiariteit en proportionaliteit en hoe schat Nederland de financiële gevolgen in?

De Commissie kondigt geen concrete wetgeving aan. Wel worden in de Mededeling een aantal gemeenschappelijke beleidsdoelstellingen voorgesteld. De Commissie vraagt de Raad en het Europees Parlement hun goedkeuring te hechten aan deze doelstellingen. Op basis van deze goedkeuring zal de Commissie de coördinatie van de beleidsdoelstellingen ondersteunen. Verder stelt de Commissie voor dat, aangezien de EU geen formele rol heeft in de ITU, de lidstaat die het voorzitterschap heeft van de EU in nauwe samenwerking een en ander coördineert met de Commissie en daar waar nodig namens de EU spreekt.

Bevoegdheid

Het radiospectrumbeleid van de EU heeft betrekking op de interne markt van de EU. Op dit terrein bestaat een gedeelde bevoegdheid tussen de EU en de lidstaten. Voor de externe dimensie is het van belang te wijzen op artikel 4, lid 3 EU (loyale samenwerking EU en lidstaten) artikel 3, lid 2 VWEU waarin is vastgelegd dat de Unie exclusief bevoegd is een internationale overeenkomst te sluiten indien een wetgevingshandeling van de Unie in die sluiting voorziet, indien die sluiting noodzakelijk is om de Unie in staat te stellen haar interne bevoegdheid uit te oefenen of indien die sluiting gevolgen kan hebben voor gemeenschappelijke regels of de strekking daarvan kan wijzigen. Wat Nederland betreft is dit binnen de WRC maar zeer ten dele het geval. Veel van de agendaonderwerpen kennen een gedeelde of nationale bevoegdheid. Slechts op twee punten is er mogelijk sprake van een exclusieve bevoegdheid van de Commissie. Nederland acht het daarbij van belang dat, indien er sprake is van een exclusieve bevoegdheid van de EU, binnen de bestaande afstemming recht wordt gedaan aan die exclusieve bevoegdheid.

Subsidiariteit

Het subsidiariteitsoordeel luidt positief. Nederland deelt de genoemde doelstellingen van de agenda voor de WRC. Ook deelt Nederland de noodzaak tot goede afstemming op Europees niveau aangezien er op sommige onderwerpen sprake is van exclusieve bevoegdheid of gedeelde bevoegdheid van de Europese Unie. Nederland acht het wel van belang dat voor die onderwerpen waarop sprake is van gedeelde bevoegdheid, nationale bevoegdheid of van afstemming binnen de NAVO het woordvoederschap niet automatisch bij de EU wordt gelegd.

Proportionaliteit

Het proportionaliteitsoordeel is positief. Nederland ondersteunt de prioriteiten zoals voorgesteld voor het voorbereiden van de komende WRC en het voorstel van de Commissie om tot betere afstemming op Europees niveau te komen. Nederland staat echter terughoudend ten aanzien van een volwaardig Unielidmaatschap van de ITU. Dit aangezien de agendapunten zowel EU-bevoegdheden als nationale bevoegdheden raken. Hiervoor is de huidige Europese voorbereiding van de WRC via CEPT (een samenwerkingsverband van 48 Europese landen) met nauwe betrokkenheid van Commissie beter geschikt. De Europese Commissie heeft wel een rol bij het formuleren van de EU doelstellingen voor de Conferentie en bij het prioriteren van WRC agendapunten. Ook is de Europese Commissie 'raadgever/adviseur' in CEPT.

Financiële gevolgen

Geen.

4. Nederlandse positie over de mededeling

Nederland steunt het doel van de Mededeling om het Europees Parlement en de Raad te informeren over de agendapunten van WRC-12 en het verkrijgen van politieke goedkeuring voor de geformuleerde EU-beleidsdoelstellingen Dit ondersteunt de onderhandelaars van de lidstaten in de WRC. Deze beleidsdoelstellingen zijn overeenkomstig de Europese posities die in de CEPT worden uitgewerkt.

Nederland ondersteunt ook het streven om binnen de EU een betere coördinatie en afstemming tussen de EU en de lidstaten van de EU te laten plaatsvinden. Op dit moment vindt de Europese voorbereiding van een WRC plaats in CEPT (een samenwerkingsverband van 48 Europese landen) met nauwe betrokkenheid van de Europese Commissie. CEPT is één van de zes regionale organisaties van de ITU-Radiocommunicatiesector, die gemeenschappelijke voorstellen indient voor een WRC (zgn. 'European Common Proposals').

De Commissie pleit daarnaast in haar mededeling voor het onderzoeken van de mogelijkheden van een toekomstig lidmaatschap van de EU bij de ITU. Om lidmaatschap van de EU van gespecialiseerde VN-organisaties (zoals de ITU maar ook WHO), mogelijk te maken zou de positie van de EU expliciet moeten worden geregeld, door bijv. regionale unies toe te laten tot de organisatie of hen een speciale status te geven. Zo ver is het nog lang niet. Nederland is zeer terughoudend met betrekking tot een volwaardig Unielidmaatschap van de ITU en (daarmee) een woordvoerschap van de Commissie. Redenen zijn dat:

- de Unie niet bevoegd is voor alle onderwerpen die worden besproken en CEPT functioneert op dit moment naar behoren.
- CEPT en de lidstaten veel ervaring hebben met de procedures van de ITU en met gedetailleerde technische discussies en onderhandelingen op het gebied van radiospectrumbeleid;
- de CEPT in de ITU erkend wordt als één van de zes regionale organisaties en meer leden kent dan alleen de EU-lidstaten. Daardoor staan de Europese lidstaten sterker bij woordvoering via de CEPT.

De Europese Commissie heeft wel een rol bij het formuleren van de EU-doelstellingen voor de Conferentie en bij het prioriteren van WRC-agendapunten. Ook is de Europese Commissie 'raadgever/adviseur' in CEPT.

De onderstaande punten worden niet aan het parlement gezonden

Besloten gedeelte Nederlandse positie over de mededeling

5. Betrokken partijen

a) Eerstverantwoordelijk ministerie

Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie

b) Contactpersoon eerstverantwoordelijk ministerie

Fokko Bos, 070-379 8115, f.g.bos@minez.nl

c) Contactpersonen betrokken ministeries/ decentrale overheden

Ministerie van Financiën

- Jurgen Broekhuis, Directie Buitenlandse Financiële Betrekkingen, 070- 342 8551,
j.j.broekhuis@minfin.nl

- Geer ten Cate, Inspectie der Rijksfinanciën, 070-342 7049, g.cate@minfin.nl

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Wim Ploeg, Directie Internationaal en Strategie, 070-456 6407, wim.ploeg@minvenw.nl

Marinke van der Kroon, Directie Internationaal en Strategie, 070-351 1060,
marinke.vander.kroon@minvenw.nl,

Ministerie van OC&W

Marit Vochteloo, Directie Media, Literatuur en Letteren, 070-412 3319, m.vochteloo@minocw.nl

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Liesje Klomp, Directie Integratie Europa, 070-348 5712, liesje.klomp@minbuza.nl

Fiche 2: Verordening versterkte samenwerking voor unitaire octrooibeschermering en vertaalregelingen

1. Algemene gegevens

Titel voorstel

A: Verordening van het Europees parlement en de Raad tot het aangaan van nauwere samenwerking op het gebied van eenheidsoctrooibeschermering

B: Verordening van het Europees Parlement en de Raad tot het aangaan van nauwere samenwerking op het gebied van de instelling van de eenheidsoctrooibeschermering met betrekking tot de toepasselijke vertaalregelingen

Datum Commissiedocument

A: 13 maart 2011

B: 13 maart 2011

Nr. Commissiedocument

A: COM(2011) 215/3

B: COM (2011)216/3

Prelex

http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nl&DosId=200370

http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nl&DosId=200371

Nr. impact-assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board

SEC(2011) 482

Behandelingstraject Raad

Beide voorstellen zullen worden besproken in de Raad voor Concurrentievermogen. Naar verwachting zal een eerste bespreking plaatsvinden in de Raad van 30 en 31 mei 2011.

Eerstverantwoordelijk ministerie

Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie

Rechtsbasis, stemwijze Raad, rol Europees Parlement en comitologie

a) Rechtsbasis

A: Artikel 118, eerste alinea VWEU

B: Artikel 118, tweede alinea VWEU

b) Stemwijze Raad en rol Europees Parlement

A : gekwalificeerde meerderheid binnen de aan versterkte samenwerking deelnemende lidstaten

B : eenparigheid binnen de aan versterkte samenwerking deelnemende lidstaten

c) *Delegatie en/of comitologie*

A : In het voorstel wordt de Commissie de bevoegdheid tot het vaststellen van gedelegeerde wetgeving (overeenkomstig artikel 290 VWEU) toebedeeld met betrekking tot de vaststelling van de hoogte van vernieuwingstaksen en criteria voor de verdeling van de opbrengsten van deze taksen.

2. Samenvatting BNC-fiche

- *Korte inhoud voorstel*

Beide voorstellen strekken ertoe invulling te geven aan de wens van de Raad om versterkte samenwerking tot stand te brengen voor unitaire octrooibeschermtng in de Europese Unie. Het voorstel onder A behelst een verordening waarmee die unitaire octrooibeschermtng wordt geëffectueerd. Met het voorstel onder B wordt het daarop betrekking hebbende vertalingenregime vastgesteld.

- *Bevoegdheidsvaststelling en subsidiariteits- en proportionaliteitsoordeel*

Subsidiariteit: positief

Proportionaliteit: positief

- *Risico's / implicaties/ kansen*

Nederlandse bedrijven vragen jaarlijks veel octrooien aan. Het huidige voorstel biedt kans op een flinke kostenbesparing en verbetering van de rechtszekerheid voor het Nederlandse bedrijfsleven.

- *Nederlandse positie en eventuele acties*

Nederland hecht sterk aan vooruitgang in het octrooidossier en heeft om die reden een leidende rol gespeeld bij de totstandkoming van de versterkte samenwerking. Ook met betrekking tot de onderhavige voorstellen neemt Nederland een positieve houding aan.

3. Samenvatting voorstel

- *Inhoud voorstel*

Algemeen

In 2000 startten op communautair niveau de onderhandelingen voor een EU-octrooi. Nadat een politiek akkoord in 2003 werd verworpen door gebruikers, met name vanwege de te hoge vertaalkosten, stelde de Commissie in 2007 voor om opnieuw te proberen overeenstemming te krijgen over dit belangrijke dossier voor de interne markt. Sindsdien wordt langs twee parallelle wegen verder gewerkt aan de realisatie van zowel een uniform systeem voor geschillenbeslechting als het EU-octrooi, met als einddoel dat beide gelijktijdig in werking zullen treden. In december 2009 heeft de Raad een belangrijke stap voorwaarts gezet met de aannme van een algemene oriëntatie over een verordening voor het EU octrooi. Deze verordening bevat een algehele regeling voor het EU octrooi, met uitzondering van twee elementen: de regeling voor geschillenbeslechting en de vertaalregeling. De Raad heeft conclusies aangenomen over geschilbeslechting. In de raadsconclusies is daarnaast besloten dat er bij het opzetten van een EU-octrooi een aparte verordening zou komen voor de

vertaalregelingen. Een voorstel voor een dergelijke verordening is in juni 2010 door de Commissie bij de Raad ingediend. In december 2010 bleek evenwel dat binnen de Raad de vereiste unanimiteit niet kon worden bereikt. Om die reden nam de Raad in maart 2011 op verzoek van twaalf lidstaten (waaronder Nederland) het besluit om in versterkte samenwerking door te gaan in het octrooidossier en werd de Commissie verzocht voorstellen te doen in dat kader. Met de onderhavige voorstellen wordt aan dit verzoek voldaan.

Met het voorstel onder A wordt invulling gegeven aan het besluit tot versterkte samenwerking op het terrein van octrooirecht dat de Raad nam in maart 2011. Met het voorstel wordt voortgebouwd op de bestaande samenwerking binnen de Europese Octrooiorganisatie. Een in het kader van het Europees Octrooiverdrag verkregen Europees octrooi krijgt zogenaamde unitaire werking. Hierdoor wordt als het ware een strik gedaan om al de bestaande Europese octrooien en wordt er een bundel gecreëerd, dit in tegenstelling tot eerdere voorstellen waarbij een nieuwe Europese titel werd gemaakt. Daarmee wijkt dit voorstel af van eerdere voorstellen die voorzagen in een unitaire titel en die zouden hebben geroepen tot een tijdrovende aanpassing van het Europees Octrooiverdrag. Dit wordt nu vermeden terwijl de feitelijke uitwerking voor het bedrijfsleven op hetzelfde neer komt.

Het voorstel onder B gaat uit van het huidige talenregime van het Europees Octrooibureau (EOB), te weten Duits, Engels en Frans. Dit betekent dat het EU-octrooi wordt getoetst en verleend in één van deze drie talen, en de conclusies worden vertaald in de andere twee van deze drie talen. Alleen de EOB-taal waarin het octrooi wordt getoetst en verleend heeft juridische binding. De Commissie stelt tevens twee flankerende maatregelen voor. Een octrooi aanvraag kan nu in alle talen worden ingediend. De kosten voor het vertalen van een EU-taal naar één van de drie werktalen van het EOB (voor toetsing en verlening) zullen worden vergoed, vanuit de instandhoudingsvergoedingen van het EU-octrooi. Ook nu vergoedt het EOB dit soort kosten al gedeeltelijk voor Europese octrooiaanvragen. De juridisch bindende versie blijft de versie in de gekozen werktalen van het EOB. Bovendien zal er gebruik worden gemaakt van machinevertalingen voor de conclusies, zodat de kennis en informatie die is opgeslagen in het octrooi in alle EU-talen beschikbaar wordt gemaakt.

Daarnaast voorziet het voorstel in een overgangsregime voor de fase dat de machinevertalingen worden ontwikkeld. Gedurende deze fase dient altijd een vertaling in het Engels of (indien het octrooi in het Engels is opgesteld) in een andere officiële EU-taal te worden opgesteld.

Impact assessment Commissie

De Commissie vergelijkt in het impact assessment vier verschillende opties.

1. Er komt geen nieuwe wetgeving voor EU octrooien.
2. Er komt nieuwe wetgeving waar 27 lidstaten mee akkoord gaan.
- 3.1. Er komt nieuwe wetgeving in versterkte samenwerking gebaseerd op de Commissie voorstellen van juni 2010.
- 3.2. Er komt nieuwe wetgeving in versterkte samenwerking gebaseerd op de Commissie voorstellen van juni 2010 plus nog een aantal extra elementen.

De vier opties zijn bestudeerd op grond van hun efficiency, kostenvermindering, simplificatie en de politieke haalbaarheid. De Commissie acht optie 3, een talensysteem gebaseerd op het huidige regime van het EOB het beste om de doelstelling (een kosteneffectief, vereenvoudigende en rechtszekerheid scheppende vertaalregeling) te bereiken. Deze optie sluit namelijk aan bij het huidige regime van het EOB voor Europese octrooien. Bovendien is een groot gedeelte van de octrooiaanvragen uit EU-landen in het Duits of het Frans, zo'n 48%. Optie 3 biedt de flexibiliteit om dit te blijven doen, wat het concurrentievermogen van het Europese bedrijfsleven ten goede komt. Tot slot geeft de Commissie aan dat de optie 3.2 in vergelijking tot 3.1 minder kostenvermindering tot gevolg heeft maar wel een groter politiek draagvlak bij de lidstaten zal hebben. Optie 3.2 verdient dan ook de meeste voorkeur.

4. Bevoegdheidsvaststelling en subsidiariteits- en proportionaliteitsoordeel

a) Bevoegdheid:

De Commissie baseert de bevoegdheid van de EU op artikel 118 VWEU. Er is sprake van een gedeelde bevoegdheid.

b) Functionele toets:

- *Subsidiariteit:* positief
- *Proportionaliteit:* positief
- *Onderbouwing:*

NL hecht veel waarde aan een goedkoper en simpeler octrooisysteem in Europa dat meer rechtszekerheid biedt. Om te voorkomen dat octrooien in elk land apart geldig zijn dient daarom op EU-niveau hiervoor regelgeving te worden opgesteld. Het subsidiariteitsoordeel is daarom positief.

Ook de proportionaliteit wordt positief beoordeeld. Voor beide voorstellen geldt dat het gekozen instrument (verordening) noodzakelijk is om een unitair effect te verlenen aan Europese octrooien, respectievelijk het daarop van toepassing zijnde vertalingenregime vast te stellen. Een verbeterd functioneren van de interne markt door het creëren van uniforme octrooibeschermt niet alle minder administratieve lasten maar creëert ook meer rechtszekerheid.

c) Nederlands oordeel:

Nederland is voorstander van een verbetering van het Europese octrooibestel door verlaging van de kosten en verhoging van de rechtszekerheid. Daarmee wordt een aanzienlijke bijdrage geleverd aan het functioneren van de interne markt.

5. Implicaties financieel

a) Consequenties EU-begroting

De kosten verbonden aan het voorstel voor een EU-octrooiverordening zullen geen gevolgen hebben voor de EU-begroting. Verlening en administratie van rechten vinden plaats bij het Europees Octrooibureau. De kosten van machinevertalingen en de vertaling naar één van de drie werktalen zullen worden gefinancierd door het Europees Octrooibureau en de EU gezamenlijk. De details hiervoor moeten nog verder uitgewerkt worden. Nederland is daarbij

van mening dat de benodigde EU-middelen dienen te worden gevonden binnen de bestaande financiële kaders van de EU-begroting.

b) Financiële consequenties (incl. personele) voor rijksoverheid en/ of decentrale overheden

Inkomsten die Nederland nu ontvangt uit vernieuwingstaksen voor Europese octrooien zullen in de toekomst gedeeltelijk worden vervangen door inkomsten uit de vernieuwingsvergoedingen voor unitair beschermde octrooien. De financiële consequenties daarvan zijn afhankelijk van de nadere besluitvorming. Budgettaire gevolgen dienen hierbij te worden ingepast op de begroting van het (de) beleidsverantwoordelijke departement(en).

c) Financiële consequenties (incl. personele) voor bedrijfsleven en burger

Beide voorstellen zullen leiden tot een aanzienlijke reductie van de kosten voor het bedrijfsleven. Deze kan oplopen tot 10% van de huidige kosten die gemaakt worden voor het vertalen van octrooien.

d) Administratieve lasten voor rijksoverheid, decentrale overheden

N.v.t.

e) Administratieve lasten voor bedrijfsleven en burger

Unitaire octrooibeschermtng kan een aanzienlijke reductie van administratieve lasten voor het internationaal opererend bedrijfsleven betekenen doordat de instandhouding van Europese octrooien centraal kan gaan plaatsvinden. Hierdoor kan volgens de Commissie tussen de €5.760 en €7.680 per octrooi bespaard worden.

6. Implicaties juridisch

a) Consequenties voor nationale en decentrale regelgeving en/of sanctionering beleid

Het voorstel vergt mogelijk een lichte aanpassing van de Rijksoctrooiwet 1995 en daarop gebaseerde uitvoeringsregelgeving.

b) Voorgestelde datum inwerkingtreding

Nog niet bekend.

c) Wenselijkheid evaluatie-/horizonbepaling

Beide voorstellen voorzien in een evaluatiebepaling waarmee kan worden ingestemd.

Een horizonbepaling is gelet op de aard van de materie niet gewenst.

7. Implicaties voor uitvoering en handhaving

a) Uitvoerbaarheid

Het voorstel komt overeen met de huidige werkwijze van het Europees Octrooibureau en is daarmee goed uitvoerbaar

b) Handhaafbaarheid

Het voorstel komt overeen met de huidige werkwijze van het Europees Octrooibureau en is daarmee goed handhaafbaar.

8. Implicaties voor ontwikkelingslanden

Geen.

9. Nederlandse positie (belangen en eerste algemene standpunt)

Nederland is verheugd over de snelheid waarmee de Commissie gehoor heeft gegeven aan het verzoek van de Raad om voorstellen voor versterkte samenwerking in het octrooidossier in te dienen. Nederland is ook tevreden met de stap die de Commissie heeft gezet door te kiezen voor unitaire bescherming van Europese octrooien in plaats van een unitaire octrooititel. Met deze nieuwe aanpak vermijdt de Commissie dat het Europees Octrooiverdrag dient te worden aangepast, iets waar het bedrijfsleven altijd voor heeft gepleit. Daarnaast is dit een praktische oplossing, die het mogelijk maakt tempo te blijven maken in het dossier, terwijl de uitwerking hetzelfde blijft, namelijk een flinke kostenbesparing en een verbeterde rechtszekerheid. Het is essentieel voor Nederland dat er een relatie bestaat tussen het opzetten van unitaire octrooibeschermtng via een bundel octrooi en de daarbij behorende rechtspraak. De voorstellen voor het laatste moeten nog worden uitgewerkt na het advies van het Hof van Justitie. Hoewel er op deze sporen onafhankelijk van elkaar voortgang geboekt kan worden, is voor Nederland één uitgangspunt belangrijk. Unitaire octrooibeschermtng waar nog geen passend uitgewerkt en functionerend uniform systeem van geschillenbeslechting bestaat, is voor Nederland niet denkbaar. Dit is ook essentieel voor de acceptatie door gebruikers.

Tot slot heeft Nederland nog een aantal vragen rondom de verdeling van bevoegdheden tussen de lidstaten en de Commissie. In artikel 13 van het voorstel voor een verordening voor unitaire octrooibeschermtng zijn het de lidstaten die het Europees Octrooibureau (EOB) opdracht geven additionele werkzaamheden te verrichten. Vervolgens blijkt echter in art. 16 lid 4 dat het de Commissie is die bepaalt hoe deze werkzaamheden zullen worden gefinancierd, terwijl zij geen financiële verantwoordelijkheid draagt voor het EOB en ook geen lid is van de Europese Octrooiorganisatie. Nederland heeft twijfels bij deze constructie. Dit betreft met name het vaststellen van tarieven. Wat Nederland betreft zijn er alternatieve mogelijkheden die ook juridisch beter verdedigbaar zijn, namelijk via uitvoeringsmaatregelen door de Raad, conform artikel 291 lid 2 VWEU.

De voorstellen die de Commissie doet voor de vertalingenregeling komen in grote lijnen overeen met het onderhandelingsresultaat waarmee het overgrote merendeel van de Raad in kon stemmen. Nederland acht het verstandig om zo dicht mogelijk bij dit compromis te blijven en acht dit een aanvaardbaar compromis tussen toegankelijkheid voor ondernemingen uit de verschillende taalgebieden en efficiency.

Fiche 3: Mededeling Akte van de interne Markt: Samen werk maken van een nieuwe groei

1. Algemene gegevens

Titel voorstel

Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad, het Europees Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: Akte voor de Interne Markt: twaalf hefboomen voor het stimuleren van de groei en het versterken van het vertrouwen, 'Samen werk maken van een nieuwe groei'.

Datum Commissiedocument

13 april 2011

Nr. Commissiedocument

COM(2011) 206/4

Pre-lex

http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nl&DosId=200376

Nr. impact assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board

Niet opgesteld

Behandelingstraject Raad

Geagendeerd voor de Raad van Concurrentievermogen van 30 en 31 mei (raadsconclusies).

Eerstverantwoordelijk ministerie

Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie

2. Essentie voorstel

Op 27 oktober 2010 publiceerde de Europese Commissie de mededeling "Naar een Single Market Act."¹ Hierin werden vijftig voorstellen gepresenteerd, die volgens de Commissie zouden bijdragen aan de verdere versterking van de interne markt. Alle betrokkenen werden aangemoedigd om hierop te reageren. Ook het Nederlandse kabinet heeft op deze consultatie gereageerd, waarvan een afschrift is verstuurd aan beide Kamers der Staten-Generaal (EK 2010/11, 32593, A respectievelijk TK 2010/11, 21501-30, nr. 250). Mede op basis van de resultaten van deze publieke consultatie heeft de Europese Commissie twaalf prioriteiten aangewezen. De Commissie hoopt dat de regelgeving die nodig is om deze prioritaire acties realiseren, nog voor eind 2012 door

¹ Mededeling "Naar een Single Market Act - voor een sociale markteconomie met een groot concurrentievermogen - 50 voorstellen om beter samen te werken, te ondernemen en zaken te doen," COM(2010)608, d.d. 27 oktober 2010.

de Raad en het Parlement zullen worden aangenomen. Daarnaast kondigt de Commissie op een twintigtal andere terreinen voorstellen aan.

3. Kondigt de Commissie acties, maatregelen of concrete wet- en regelgeving aan voor de toekomst? Zo ja, hoe luidt dan het voorlopige Nederlandse oordeel over bevoegdheidsvaststelling, subsidiariteit en proportionaliteit en hoe schat Nederland de financiële gevolgen in?

De mededeling zelf vermeldt twaalf prioriteiten. De komende achttien maanden zal de Commissie voor elk voorstel een wetgevingsinitiatief publiceren. In enkele gevallen is al een voorstel tot wetgeving gepubliceerd (in voorkomend geval wordt verwezen naar het betreffende BNC-fiche), maar in de meeste gevallen zal een afweging van de subsidiariteit en proportionaliteit van de voorstellen pas in een later stadium kunnen worden gemaakt. Deze mededeling heeft geen financiële gevolgen. Over de financiële consequenties van de meeste voorstellen kan op dit moment evenmin een inschatting worden gemaakt. Ook dat zal eveneens per mededeling beoordeeld worden.

De volgende twaalf prioritaire voorstellen worden in de mededeling aangekondigd:

1. Mogelijkheden scheppen voor durfkapitaalfondsen (venture capital) om eenvoudiger in andere lidstaten te investeren.
2. Herziening van de richtlijn erkenning beroepskwalificaties (2005/36/EG) inclusief het opzetten van een Europese beroepskaart.
3. Eén Europese octrooibeschermering en een verenigd systeem voor octrooirechtspraak.
4. Eenvoudige, snelle en betaalbare alternatieve geschillenbeslechting, ook voor e-commerce transacties.
5. Herziening van het Europese normalisatiesysteem, en tevens uitbreiding daarvan voor normalisatie in de dienstensector.
6. Opzetten van Europese projecten op het gebied van energie- en transportinfrastructuur.
7. Wederzijdse erkenning en authenticatie van elektronische handtekeningen garanderen.
8. Oprichten van een Europees kader voor de stimulering van sociale investeringsfondsen, waardoor zij toegang krijgen tot investeringsmogelijkheden en de kapitaalmarkten van alle lidstaten.
9. Herziening van de Richtlijn Energiebelastingen (2003/96/EG), waardoor verschillende soorten energie consistent behandeld worden en er beter rekening gehouden kan worden met de CO₂-uitstoot van de verschillende producten.
10. Verbetering implementatie en naleving van de detachingsrichtlijn (96/71/EG), inclusief maatregelen ter voorkoming van sancties in geval van misbruik en ontwijking van de regelgeving. Verder kondigt de Commissie een verduidelijking aan van de verhouding tussen de fundamentele sociale rechten en de vrijheid van dienstverlening en vestiging.
11. Vereenvoudiging van de jaarrekeningrichtlijnen.
12. Modernisering van het EU-beleid voor overheidsopdrachten.

Bevoegdheidsvaststelling: positief

De interne markt is een gedeelde bevoegdheid van de Unie en de lidstaten (art. 4, lid 2, sub a WVEU). De Unie is bevoegd om maatregelen vast te stellen op het gebied van de interne markt en de werking ervan te verzekeren (artikel 26 WVEU).

Subsidiariteit: positief

De interne markt vormt de kern en basis van de Europese integratie. Problemen en belemmeringen die zich bij grensoverschrijding op de interne markt voordoen zijn meestal het gevolg van verschillen in nationale regulering door de lidstaten. Maatregelen ten behoeve van de interne markt kunnen in de meeste gevallen dan ook beter op Europees dan op nationaal niveau genomen worden.

Proportionaliteit: positief

In de mededeling geeft de Commissie aan bij welke onderwerpen zij op korte termijn met wetgevingsvoorstellen zal komen en op welke terreinen andere beleidsinitiatieven zijn te verwachten, dan wel recentelijk zijn verschenen. Voor sommige prioriteiten lijkt de Commissie op basis van een eerste oordeel met redelijke voorstellen te komen. Bij andere voorstellen, zoals alternatieve geschillenbeslechting, plaatst het kabinet echter kanttekeningen en dienen (rand)voorwaarden te worden opgesteld, om ervoor te zorgen dat het proportionaliteitsoordeel bij het uiteindelijke voorstel positief zal zijn. Deze voorstellen zijn op dit moment echter nog niet concreet. De uiteindelijke maatregelen die hieruit voortkomen – wetgevend en anderszins – zal Nederland afzonderlijk op de eigen merites beoordelen.

4. Nederlandse positie over de mededeling

Het kabinet verwelkomt het initiatief van de Commissie om de interne markt weer prominent op de politieke agenda te zetten. De interne markt vormt de kern van de Europese integratie en heeft al vele tastbare voordelen en welvaart opgeleverd voor burgers, ondernemers en consumenten. Zo is de interne markt verantwoordelijk voor ongeveer vier tot zes procent van het Bruto Binnenlands Product (BBP).² Versterking van de interne markt is essentieel voor het creëren van meer werkgelegenheid en de Europa 2020-strategie om slimme, duurzame en inclusieve economische groei te verwezenlijken. Een beter functionerende interne markt stimuleert de concurrentie tussen ondernemingen en leidt tot meer keuzemogelijkheden, betere service en lagere prijzen voor consumenten.

Om tastbare resultaten te bereiken op het gebied van de interne markt zijn focus en prioritering van belang. De keuze van de Commissie om twaalf prioriteiten aan te wijzen waarvoor zij op korte termijn wetgevingsvoorstellen zal doen, is in dat verband positief te waarderen.

Zoals al aangegeven in de kabinetsreactie op de consultatie, heeft Nederland vijf prioriteiten op het gebied van de interne markt. In de eerste plaats acht Nederland van cruciaal en prioritair belang

² Centraal Bureau voor de Statistiek, "The Internal Market and the Dutch Economy - Implications for trade and economic growth," september 2008.

dat nu spoedig via versterkte samenwerking het EU-octrooi tot stand wordt gebracht, waarin tevens in een goede procedure voor geschillenbeslechting wordt voorzien. Ten tweede dient voortvarend te worden gewerkt aan het ontwikkelen van een digitale interne markt. Ten derde dient er blijvende aandacht te zijn voor de verdere integratie van de Europese dienstenmarkt. Op de vierde plaats wenst Nederland in te zetten op verbeteringen van de essentiële infrastructuurvoorzieningen voor netwerksectoren als transport, telecom en energie. Tot slot vraagt een goedwerkende interne markt om slimme en kwalitatief goede regelgeving, die eenvoudig kan worden toegepast en gehandhaafd, zodat de beoogde doelstellingen daadwerkelijk worden gerealiseerd. Nederland zet daarom in op vermindering van administratieve lastendruk, vereenvoudiging van de regelgeving en een verbeterde toepassing en handhaving van bestaande interne marktregels.

Het kabinet is verheugd om te zien dat ook de Commissie de invoering van een systeem van **unitaire octrooibeschermtng** in Europa tot haar prioriteiten rekent. Het kabinet steunt dit ten volle. Momenteel is een Europees octrooi vele malen duurder dan een octrooi in de Verenigde Staten of Japan. Dit belemmert innovatie. Bovendien valt het huidige Europese octrooi na verlening uiteen in losse octrooien die in ieder land afzonderlijk gehandhaafd en afgedwongen dienen te worden. Hierdoor ontstaat het risico van verschillen tussen octrooien tussen landen. Unitaire bescherming van Europese octrooien met een uniform systeem voor geschillenbeslechting moet daar verandering in brengen. Op 13 april 2011 heeft de Commissie twee wetgevingsvoorstellen gepresenteerd over unitaire octrooibeschermtng. Zie het gecombineerde BNC-fiche over voorstellen COM(2011)215/3 en COM(2011)216/3.

In het kader van de digitale interne markt ondersteunt het kabinet het voorstel van de Commissie om de wederzijdse erkenning van **elektronische authenticatie en elektronische handtekeningen** te verbeteren. Wat Nederland betreft dient de Commissie niet alleen de interoperabiliteit en wederzijdse erkenning van elektronische authenticatie en elektronische handtekeningen te realiseren door middel van wetgeving, maar tevens door praktische oplossingen die samenhangen met het grensoverschrijdende gebruik van elektronische handtekeningen of authenticatie. Daarnaast moet de Commissie blijven werken aan technische mogelijkheden om de samenwerking tussen verschillende nationale ICT – systemen te bevorderen. Hierbij moet onder andere het gebruik van pseudoniemen van nationale identificatienummers (BSN, RSIN) binnen de publieke sector in een Europese context mogelijk worden gemaakt, met in achtneming van de nationale wetgeving daaromtrent.

In ditzelfde kader noemt de Commissie de blijvende aandacht voor de herziening van het auteursrecht. Het huidige auteursrecht wordt in sommige gevallen als belemmerend beschouwd, omdat er veel tijd en geld nodig is om de auteursrechten te regelen, zelfs als werken al tientallen jaren oud zijn en de rechthebbende onvindbaar is. Volgens het kabinet is ter bevordering van nieuwe legale bedrijfsmodellen op het internet het van belang dat territoriale beperkingen van auteursrechtlicenties zoveel mogelijk worden opgeheven. Nieuwe online diensten moeten nu in 27 EU-lidstaten een licentie verkrijgen. Dat staat haaks op het grenzeloze karakter van het internet.

De wens van de Commissie om auteursrechten te vereenvoudigen en meer transparant te maken, wordt dan ook gesteund.

Tevens verwelkomt het kabinet de actieve aandacht die de Commissie zal blijven geven aan het functioneren van de **dienstenrichtlijn**, een andere prioriteit van het Nederlandse kabinet. De Commissie kondigt in dit verband geen nieuwe regelgeving aan, maar streeft naar verbetering van de toepassing van de bestaande regelgeving in de praktijk. De invoering van de dienstenrichtlijn is het belangrijkste project op het gebied van de interne markt sinds 2006. De dienstensector is de grootste sector van de economie, verantwoordelijk voor bijna 80% van het Europese BNP, maar voor slechts 20% van de handel tussen de lidstaten. De Commissie constateert terecht dat de enkele lidstaten die dat nog niet hebben gedaan, zo spoedig mogelijk de implementatie van de dienstenrichtlijn dienen af te ronden. Verder, zoals het kabinet al aangaf in zijn brief aan beide Kamers der Staten-Generaal van 8 maart 2011 (EK 2010/11, 31579, J, respectievelijk TK 2010/11, 22112, nr. 1148), kan door middel van de zogenaamde "performance checks" een beeld worden gevormd van de concrete problemen waarmee dienstverleners in de praktijk op de interne markt worden geconfronteerd.

Een veel voorkomend probleem voor dienstverleners is het grote aantal **gereguleerde beroepen** in andere lidstaten. Momenteel zijn er meer dan 800 gereguleerde beroepen in Europa. In veel gevallen betreft het dienstverleners die een bijzondere verantwoordelijkheid hebben, zoals (dieren-)artsen, verpleegkundigen of leraren. In dergelijke gevallen draagt reglementering bij aan een veilige en verantwoorde werkomgeving. Echter, in sommige gevallen is het onduidelijk waarom en ter bescherming van welk openbaar belang een lidstaat bepaalde beroepen heeft gereguleerd. Hierbij valt te denken aan de toeristengids, makelaar, (banket-)bakker of hotelmanager. Dit belemmert grensoverschrijdende dienstverlening voor de beroepsgroepen uit de lidstaten die deze beroepen niet gereguleerd hebben. Nederland verwelkomt dan ook de aankondiging van een herziening van de richtlijn erkenning beroepskwalificaties. Dit nieuwe voorstel zal moeten leiden tot een aanzienlijke vereenvoudiging van het huidige systeem. Wat Nederland betreft zal het interne markt informatiesysteem IMI daar een belangrijke rol bij spelen. Daarnaast is het bij de herziening van de richtlijn tevens opportuun te bezien hoe het grote aantal onnodig gereguleerde beroepen in andere lidstaten kan worden verminderd.

Nederland heeft twijfels bij de noodzakelijkheid en proportionaliteit van de voorgestelde **beroepskaart**. Deze kaart zou de toegang tot gereguleerde beroepen in andere lidstaten moeten vergemakkelijken. Echter, de invoering van een dergelijke kaart zal leiden tot extra regulering en hogere administratieve lasten voor dienstverleners, ondernemers en overheden in lidstaten die dit beroep niet gereguleerd hebben. Voor deze niet gereguleerde beroepen moeten registers worden opgetuigd die deze kaarten moeten gaan verstrekken. Om effectief en legaal te zijn moet een beroepskaart bovendien voldoen aan eisen van controleerbare authenticiteit en privacybescherming. Hoewel een dergelijke kaart mogelijk voordelen kan hebben voor bepaalde beroepsgroepen, bijvoorbeeld die in alle lidstaten aan reglementering zijn onderworpen of een

hoog mobiel karakter hebben, is het de vraag of een algemeen systeem daadwerkelijk zal bijdragen aan grotere mobiliteit.

De **normalisatie** van goederen heeft een sterke stimulans betekend voor het vrije goederenverkeer. Het kabinet verwelkomt daarom het initiatief van de Commissie om de wetgevende teksten over normalisatie van goederen te moderniseren en te verankeren in een Europese verordening. De Commissie kondigt verder aan om normalisatie van diensten op Europees niveau mogelijk te maken. Voor het kabinet is het belangrijk dat buitenlandse normalisatie-initiatieven worden gemeld en openbaar worden gemaakt, zodat Nederlandse ondernemers zicht hebben op mogelijke belemmeringen in het buitenland. Verder zou dit initiatief kunnen bijdragen aan Europese normen, waar ondernemers zich vrijwillig aan kunnen committeren, indien daarmee tegemoet wordt gekomen aan een behoefte bij ondernemers. Dit mag echter niet resulteren in hogere regulering en administratieve lasten.

Evenzo kunnen de voorstellen op het gebied van **transport**, een voorwaarde voor het goed functioneren van de interne markt en vandaar ook een prioriteit van het Nederlandse kabinet, bijdragen aan de verdere versterking van de interne markt. Hierbij verwijst het kabinet naar zijn onlangs uitgebrachte reactie op het Witboek Vervoer. (TK 2010/11, 22112, nr. 1163)

Zoals ook aangegeven in reactie op het Groenboek betreffende de modernisering van het EU-beleid inzake **overheidsopdrachten** (TK 2010/11, 31144, nr. 8), onderschrijft het Nederlandse kabinet nut en noodzaak om de Europese aanbestedingsregelgeving te herzien door deze te vereenvoudigen en moderniseren. Voor het kabinet is het uitgangspunt dat de overheid op een transparante en effectieve manier inkoopt tegen de beste prijs-kwaliteitverhouding, waarbij ondernemers een goede en eerlijke kans maken op een opdracht en de transactiekosten voor alle partijen zo beperkt mogelijk blijven. De Nederlandse inzet richt zich in de eerste plaats op een forse verhoging van de aanbestedingsdrempels voor leveringen en diensten en het vergroten van de toegang tot bestaande kosteneffectieve en innovatieve aanbestedingsprocedures. Nederland vindt dat rekening moet worden gehouden met de kosten van Europese aanbestedingsprocedures, daar de transactiekosten voor aanbestedende diensten en ondernemers vaak relatief hoog zijn, in het bijzonder bij opdrachten net boven de Europese drempelwaarde. Door het flexibeler kunnen toepassen van de verschillende aanbestedingsprocedures ontstaat meer ruimte voor communicatie waardoor vraag en aanbod beter met elkaar in overeenstemming kunnen worden gebracht. Ten tweede draagt vereenvoudiging en een efficiënter gebruik van de aanbestedingsprocedures bij aan de toegang van het midden- en kleinbedrijf tot overheidsopdrachten, waardoor het potentieel aan groei en innovatie van deze bedrijven beter kan worden benut. Tot slot wenst Nederland verruiming van de mogelijkheden voor aanbestedende diensten om door middel van de aanbesteding van overheidsopdrachten externe beleidsdoelen, zoals sociale en milieudoelen, te ondersteunen zonder dat dit leidt tot bindende verplichtingen voor aanbestedende diensten en ondernemingen. Dergelijke verplichtingen kunnen juist de ruimte van overheidsinkopers om efficiënt in te kopen onnodig inperken. Het verschilt per overheidsopdracht of en op welke wijze het mogelijk is externe beleidsdoelen op een efficiënte manier te betrekken, en de betrokken aanbestedende dienst is de best aangewezen instantie om deze afweging te maken.

De Commissie kondigt tevens de vereenvoudiging van regelgeving op het gebied van de **jaarrekeningrichtlijnen** aan (de vierde en zevende vennootschapsrichtlijn, 78/660/EEG respectievelijk 83/349/EEG). Ook dit initiatief kan het kabinet ondersteunen, omdat Nederland gebruik heeft gemaakt van vrijwel alle uitzonderingen en vrijstellingen van de huidige richtlijnen en verdere vereenvoudiging gewenst is. Herziening van deze richtlijnen zal moeten leiden tot een substantiële vermindering van de administratieve lasten, vooral voor kleine rechtspersonen.

Ten aanzien van de voorstellen ter verbetering van de interne markt voor **durfkapitaalfondsen**, is Nederland voorstander van een Europese aanpak om grensoverschrijdende knelpunten op de kapitaalmarkt aan te pakken, aanvullend op de activiteiten die de lidstaten al ontplooiën. Voor een goede toegankelijkheid en het benutten van expertise is samenwerking met bestaande nationale instrumenten van belang. Wanneer sprake zou zijn van fondsen die worden opgericht vanuit de EU-begroting zelf, dan kunnen deze in de ogen van Nederland alleen worden geïntroduceerd wanneer zij voldoen aan bepaalde voorwaarden. Financiële instrumenten kennen namelijk ook potentiële risico's, zoals marktverstoring en onduidelijke budgettaire gevolgen.

Nederland heeft aarzelingen ten aanzien van het voorstel om tot Europese samenwerking te komen op het gebied van **alternatieve geschillenbeslechting (ADR)**. De Commissie presenteert dit voorstel als de belemmeringen voor grensoverschrijdende e-commerce. In Nederland bestaan al organisaties die grensoverschrijdende geschillenbeslechting mogelijk maken. De betrokken partijen (ondernemers en consumenten) zelf hebben een grote rol in het opzetten (zelfregulering), de invulling en het functioneren van geschillencommissies en andere ADR-instanties. Deze opzet werkt goed. Volgens Nederland is hierbij essentieel dat de marktpartijen zelf het initiatief nemen tot het instellen en beheren van alternatieve geschillenbeslechtende instanties. Dit geldt volgens Nederland op nationaal niveau, maar ook op Europees niveau. Vooralsnog ziet Nederland daarom geen aanleiding tot het opstellen van Europese wetgeving op het terrein van alternatieve geschillenbeslechting. Enige terughoudendheid van de Commissie op het terrein van alternatieve geschillenbeslechting biedt bovendien de kans de diverse nationale initiatieven tot bloei te laten komen. Volgens Nederland zou de Europese Commissie zich moeten richten op niet-wetgevende instrumenten, zoals onderzoek naar *best practices* in lidstaten, problemen bij grensoverschrijdende geschillen en de rol van *online dispute resolution*. Overigens zou het in het Europees verband oprichten van een commissie voor alternatieve geschillenbeslechting in enkele gevallen wel van belang kunnen zijn. Zo wordt op luchtvaartgebied door Nederland aangedrongen op de oprichting van een dergelijke Europese commissie in het kader van de *Denied boarding* verordening. Ook de financiële sector kan mogelijk aanleiding bestaan om de vormgeving van ADR nader te reguleren.

Nederland ziet graag het voorstel tot verduidelijking van de **detachingsrichtlijn** (96/71/EG) tegemoet. Nederland hoopt wel dat de aanvullende wetgeving zorgt voor een zo praktisch mogelijke verduidelijking van de regels en niet voor een toename ervan. Een deel van de huidige problemen in de praktijk vloeit ook voort uit een gebrekkige toepassing van de regelgeving. In dat kader kijkt Nederland uit naar de resultaten van de onlangs gestarte pilot met het Interne Markt

Informatiesysteem IMI voor de detacheringsrichtlijn. Dit kan de grensoverschrijdende administratieve samenwerking tussen bevoegde autoriteiten uit de diverse lidstaten verbeteren.

Ook over de voorstellen op het gebied van belastingen (invoering van een geconsolideerde grondslag voor de vennootschapsbelasting, herziening BTW-systeem, en de problemen van burgers met grensoverschrijdende belastingen) zijn de afgelopen periode al Commissievoorstellen verschenen, waarop het kabinet inhoudelijk heeft gereageerd. Over het voorstel voor een herziening van de **Richtlijn Energiebelastingen** zal op korte termijn een BNC-fiche verschijnen.

Met betrekking tot de Europese **sociale investeringsfondsen** wordt opgemerkt dat dit voorstel nog veel onduidelijkheden bevat. Het definitieve voorstel moet naar de mening van het kabinet onder meer inzicht geven welke voordelen het voorstel biedt en welke administratieve lasten dit voorstel met zich meebrengt. Te zijner tijd zal het Nederlandse kabinet in gaan op de subsidiariteit en proportionaliteit van dit voorstel.

Voor Nederland is het voorts van belang dat de samenhang en consistentie tussen de verschillende voorstellen op het gebied van de interne markt geborgd wordt, zowel op Europees niveau als binnen Nederland. De voorstellen die gezamenlijk de Akte voor de Interne Markt vormen, dienen deze ook in onderlinge samenhang beoordeeld te worden. Hierbij past een sterke coördinerende rol voor de Commissaris Barnier voor de Interne Markt en de Raad van Concurrentievermogen.

Fiche 4: Mededeling ruimtevaartstrategie ten dienste van de burger

1. Algemene gegevens

Titel Voorstel

Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: naar een ruimtevaartstrategie van de Europese Unie ten dienste van de burger

Datum Commissiedocument

4 april 2011

Nr. Commissiedocument

COM(2011) 152 definitief

Pre-lex

http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=en&DosId=200312

Nr. impact assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board

SEC/2011/0380 definitief, SEC(2011) 381 definitief (samenvatting)

Behandelingstraject Raad:

Raadswerkgroep Ruimtevaart, Raad voor Concurrentievermogen 30-31 mei 2011 (vaststellen Raadsconclusies)

Eerstverantwoordelijk ministerie:

Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie

2. Essentie mededeling

De Commissie schetst een aantal mogelijke acties op het gebied van ruimtevaartbeleid en beleid voor de ruimtevaartindustrie. Afhankelijk van de reacties van de lidstaten wil de Commissie de prioritaire acties nader uitwerken tot een programma. In juni zal de Commissie een programmavoorstel presenteren als onderdeel van het Meerjarig Financieel Kader vanaf 2014.

De doelstellingen van het Europese ruimtevaartbeleid zijn het bevorderen van technologische en wetenschappelijke vooruitgang, stimuleren van innovatie en concurrentievermogen van bedrijven, het laten profiteren van de Europese burger van ruimtevaarttoepassingen en het internationaal geven van meer gewicht aan Europa op het gebied van de ruimtevaart.

Om deze doelstellingen te bereiken, identificeert de Commissie vier acties:

1) het realiseren van satellietnavigatiesystemen Galileo en Egnos³;

³ European Geostationary Navigation Overlay Service

- 2) het realiseren van het systeem voor het monitoren van het milieu, de leefomgeving en het klimaat (GMES⁴);
- 3) het ontwikkelen van ruimtevaarttoepassingen voor de veiligheid van de burger evenals een systeem voor de bescherming van kritieke ruimtevaartinfrastructuur;
- 4) het versterken van de Europese rol bij de verkenning van de ruimte.

Ook wil de Commissie met industriebeleid het concurrentievermogen van de Europese ruimtevaartindustrie versterken. Vervolgens doet de Commissie suggesties om de samenwerking met externe partners (buiten Europa) en de coördinatie van programmering tussen de Unie, de lidstaten en het Europese ruimteagentschap te verbeteren.

3. Kondigt de Commissie acties, maatregelen of concrete wet- en regelgeving aan voor de toekomst? Zo ja, hoe luidt dan het voorlopige Nederlandse oordeel over bevoegdheidsvaststelling, subsidiariteit en proportionaliteit en hoe schat Nederland de financiële gevolgen in?

De mededeling bevat geen formeel wetsvoorstel. De Commissie legt een aantal acties ter discussie voor aan de lidstaten. Op basis van de reacties is de Commissie voornemens in juni haar strategie te bepalen als onderdeel van het voorstel voor het volgende Meerjarig Financieel Kader vanaf 2014.

Bevoegdheid

De mededeling is gebaseerd op artikel 189 VWEU, Nederland kan zich vinden in deze bevoegdheid. Genoemd artikel verleent aan de Unie een aanvullende bevoegdheid inzake ruimtevaart die zij gezamenlijk met de lidstaten uitoefent. De Unie heeft op basis hiervan de bevoegdheid om een Europees ruimtevaartbeleid te ontwikkelen en gemeenschappelijke initiatieven te ontplooiën. De voorgestelde acties vloeien voort uit eerdere besluitvorming: de resolutie van de Ruimtevaartraad in 2008⁵, de Raadsconclusies met betrekking tot het nieuwe Europese industriebeleid⁶ en de resolutie van de Ruimtevaartraad in 2010⁷.

Subsidiariteit

Nederland beoordeelt de subsidiariteit als positief. Ruimtevaart is bij uitstek een beleidsterrein waar maar weinig landen individueel aan kunnen deelnemen en daarom Europese (maar ook internationale) samenwerking noodzakelijk is. Samenwerking tussen lidstaten op dit terrein heeft meerwaarde op het gebied van efficiëntie en ter bevordering van de interne markt. Daarnaast hebben lidstaten en het Europese Ruimtevaartagentschap eigen bevoegdheden.

Proportionaliteit

⁴ Global Monitoring for Environment and Security

⁵ Resolutie van de 5^e Ruimtevaartraad "Vooruitgang boeken met het Europees ruimtevaartbeleid" van 26 september 2008.

⁶ COM(2010) 614 definitief "Een geïntegreerd industriebeleid in een tijd van mondialisering" van 28 oktober 2010, waarover Raadsconclusies zijn aangenomen tijdens de Raad voor Concurrentievermogen van 10 december 2010.

⁷ Resolutie van de 7^e Ruimtevaartraad "Mondiale uitdagingen: ten volle benutten van de Europese ruimtevaartsystemen" van 25 november 2010.

Nederland beoordeelt de proportionaliteit als positief. Zoals gezegd, bevat de mededeling verschillende acties die voortvloeien uit eerdere besluitvorming. Deze acties zijn nog niet concreet ingevuld. De hieruit voortvloeiende voorstellen zullen nader worden getoetst op proportionaliteit. Nederland moet ervoor waken dat de Commissie in de toekomst te veel een coördinerende rol op zich gaat nemen.

Financiële gevolgen

Deze mededeling heeft geen financiële consequenties voor de EU-begroting. De mededeling wordt (mogelijk) uitgewerkt in een specifiek programma als onderdeel van het Meerjarig Financieel Kader vanaf 2014. Dit programma dient te passen in het streven van Nederland naar een sobere EU-begroting en de kabinetsinzet voor het Meerjarig Financieel Kader vanaf 2014. Nederland wenst niet vooruit te lopen op de onderhandelingen over het Meerjarig Financieel Kader vanaf 2014 en zal dit voorstel te gelegener tijd beoordelen.

4. Nederlandse positie over de mededeling

Nederland onderschrijft het belang van ruimtevaart voor wetenschappelijke kennis, technologieontwikkeling, innovatie en maatschappelijke toepassingen zoals klimaat, veiligheid, telecommunicatie, navigatie, luchtkwaliteit en de informatievoorziening bij natuurrampen. Ruimtevaart is van strategisch, economisch en maatschappelijk belang voor de Unie en draagt direct bij aan de doelstellingen van de Europa 2020-strategie.

De acties die de Commissie formuleert, hebben in potentie forse budgettaire consequenties en voorzien in een uitbreiding van de rol van de Commissie bij het ruimtevaartbeleid. Nederland is daarom van mening dat duidelijk keuzes gemaakt moeten worden, niet alleen over welke acties prioriteit hebben maar ook welke rol de Commissie daarbij speelt. Immers, ruimtevaart is ook een zaak van de lidstaten zelf en het intergouvernementele Europese Ruimtevaartagentschap ESA. Nederland is van mening dat de EU aan ruimtevaart een meer politieke en strategische dimensie kan geven, maar dat de EU zich in de reikwijdte van acties dient te beperken tot operationele activiteiten gericht op gebruikerstoepassingen. Hieronder wordt de Nederlandse inzet ten aanzien de geformuleerde acties en de rol en reikwijdte van het handelen van de Commissie nader toegelicht.

Prioriteitstelling acties

De Commissie benoemt vier acties die zij als prioriteit beschouwt:

- 1) de satellitnavigatiesystemen Galileo en Egnos
- 2) het aardobservatiesysteem GMES voor informatie over milieu, leefomgeving en klimaat
- 3) veiligheid: zowel de toepassing van ruimtevaart voor de veiligheid van de EU en haar burgers als de beveiliging van strategische ruimtevaartinfrastructuur
- 4) de verkenning van de ruimte.

Verder wil de Commissie het concurrentievermogen van de Europese ruimtevaartindustrie stimuleren met gericht industriebeleid. Om de doelstellingen te realiseren, is samenwerking nodig met internationale partners, met de lidstaten en het Ruimtevaartagentschap ESA.

Nederland is van mening dat de Commissie prioriteit moet geven aan het realiseren van zowel Galileo als Egnos en GMES. Hierbij moet echter niet vooruit worden gelopen op de definitieve besluitvorming over de toekomst van deze programma's. Zowel Galileo en Egnos als GMES hebben als doel om toepassingen voor gebruik door publieke en private partijen tot stand te brengen. Dergelijke toepassingen zijn in hoge mate innovatief, bieden een hoge toegevoegde waarde en kunnen daarmee een bijdrage leveren aan de Europa 2020-strategie. Ook sluiten ze aan bij het nationale ruimtevaartbeleid, waarin meer aandacht wordt gevraagd voor toepassingen. Het Nederlandse bedrijfsleven profiteert van Europese investeringen in ruimtevaart.

Ruimtevaart draagt in toenemende mate bij aan onze informatievoorziening en de veiligheid van burgers. Daarom is het belangrijk dat we maatregelen treffen om onze ruimtevaartinfrastructuur te beschermen tegen schade, zoals botsingen met satellieten of meteorieten, en tegen moedwillige verstoring van signalen als vijandige aanval op Europa. Nederland vindt het ontwikkelen van toepassingen gericht op civiele veiligheid (de 'S' in GMES) en het adequaat beschermen van de ruimtevaartinfrastructuur ook een prioriteit, zonder vooruit te willen lopen op definitieve besluitvorming. Daarbij is het belangrijk dat het Europese Defensie Agentschap, het Europese Ruimtevaartagentschap en de Commissie met elkaar, ieder vanuit hun eigen rol, onderzoeken op welke wijze activiteiten beter op elkaar kunnen worden afgestemd en waar mogelijk gebruik kan worden gemaakt van bestaande systemen en infrastructuur voordat gedacht wordt over de ontwikkeling van nieuwe infrastructuur.

Bij de acties voorgesteld onder verkenning van de ruimte houdt de Commissie te weinig rekening met het feit dat er al nationale en ESA-programma's bestaan. ESA voert al lange tijd zeer succesvol R&D-programma's uit op het gebied van wetenschappelijke missies in de ruimte, aardobservatie en telecommunicatie, de daarbij behorende systemen als lanceerinstallaties en de exploitatie van het Internationale Ruimtestation ISS. De toegevoegde waarde van een EU-programma is hier niet aangetoond. Bovendien lijkt de Commissie te willen afdwingen dat alle lidstaten mee moeten doen met alle ruimtevaartprogramma's, terwijl ESA werkt met optionele programma's waarbij een lidstaat op basis van eigen prioriteiten tot deelname kan besluiten (b.v. ISS). Het verschuiven van programma's van ESA naar de EU betekent dus minder keuzevrijheid voor de lidstaten. Nederland staat hier dan ook afwijzend tegenover en geeft op dit gebied de voorkeur aan samenwerking in ESA-verband.

De Commissie kan wel een rol spelen bij het stimuleren van het gebruik van het ISS voor wetenschappelijk onderzoek en technologische innovaties. Ook kan de Commissie een rol spelen bij het stimuleren van onderzoek naar en ontwikkeling van kritische (sleutel) technologieën, waarbij de Commissie terecht opmerkt dat deze niet noodzakelijk in de ruimtevaartsector zelf ontwikkeld hoeven te worden aangezien technologie een doorsnijdende 'enabler' is voor diverse sectoren.

Nederland sluit zich aan bij het voorstel van de Commissie om een internationaal platform van hoog niveau op te richten op het gebied van ruimteverkenning. Dit is bij uitstek een terrein voor mondiale samenwerking en om de synergie van samenwerking met derde landen te vergroten.

Concurrentievermogen

Ruimtevaartbeleid raakt aan andere beleidsterreinen, waaronder industriebeleid. Industriebeleid is primair een nationale aangelegenheid. Wel kan er meerwaarde zijn bij een EU-aanpak, zeker bij een dergelijke internationale markt als de ruimtevaartsector. Nederland is van mening dat een industrieel ruimtevaartbeleid zich moet beperken tot het verbeteren van de randvoorwaarden: het versterken van de interne markt en concurrentiekracht, slimme regelgeving en het zorgen voor een eerlijk speelveld. Tevens is het belangrijk samenwerking tussen lidstaten te stimuleren op het gebied van onderzoek, technologieontwikkeling en innovatie.

De telecommunicatiesector is uitgegroeid tot een commerciële markt. Deze sector vereist geen nieuw EU-ruimtevaartbeleid. Wel blijft het stimuleren van onderzoek naar en ontwikkeling van nieuwe technologie belangrijk o.a. om de efficiëntie van transponders te verbeteren. De regeling van het gebruik van de geostationaire baan en het beheer van het frequentiespectrum behoort naar de mening van Nederland tot de primaire verantwoordelijkheid van de *International Telecommunications Union (ITU)*. Wel is het optimaliseren van het gebruik van het frequentiespectrum en daarmee voorkomen van problemen een voorwaarde voor succesvolle uitvoering van Galileo en EGNOS. Dit is afhankelijk van andere gebruikers van het frequentiespectrum, zoals de VS, Rusland en China. Daarom acht Nederland een gezamenlijk optreden in EU-verband, waarbij de Europese Commissie het voortouw neemt, voor de vooruitgang in de onderhandelingen met deze landen over genoemde systemen van groot belang.

Samenwerking en governance

Nederland is het met de Commissie eens dat artikel 189 VWEU de Unie een eigen bevoegdheid geeft om beleid te ontwikkelen en initiatieven te ontplooiën en daardoor de samenwerking met ESA opnieuw bekeken moet worden. Nederland hecht eraan dat ESA in de nieuwe samenwerking een intergouvernementele organisatie blijft, die verantwoordelijk blijft voor onderzoek en ontwikkeling van ruimtevaartinfrastructuur (satellieten, grondsystemen, lanceerinstallaties). De EU kan ruimtevaart een meer politieke en strategische dimensie geven, maar moet zich in de reikwijdte van acties beperken tot operationele activiteiten gericht op gebruikerstoepassingen.

Als onderdeel van de internationale samenwerking steunt Nederland het Afrika-GMES actieplan. Nederland is van mening dat op basis van de ervaring tot nu toe met grote projecten als Galileo en GMES, als onderdeel van de *governance* van dergelijke projecten, stevigere afspraken moeten worden gemaakt over kostenbeheersing en de programmering van ruimtevaartactiviteiten. De kans op kostenoverschrijding is bij risicovolle nieuwe projecten hoog en afspraken over budgetdiscipline moeten in het kader van een volgend Meerjarig Financieel Kader worden geadresseerd.

Fiche 5: Mededeling bescherming van kritieke informatie-infrastructuur (CIIP)

1. Algemene gegevens

Titel voorstel

Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's betreffende de bescherming van kritieke informatie-infrastructuur 'Bereikte resultaten en volgende stappen: naar mondiale cyberveiligheid'

Datum Commissiedocument

31 maart 2011

Nr. Commissiedocument

COM(2011)163 definitief

Pre-lex

http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nl&DosId=200304

Nr. impact assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board

Niet opgesteld

Behandelingstraject Raad

De mededeling zal worden besproken in de raads werkgroep Telecommunicatie. De VTE-Raad (Telecom) van 27 mei 2011 zal naar verwachting conclusies aannemen.

Eerstverantwoordelijk ministerie

Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie

2. Essentie voorstel

Deze mededeling geeft de voortgang aan die gemaakt is ten opzichte van de twee jaar eerder uitgebrachte eerste mededeling en actieplan over de bescherming van de vitale informatie-infrastructuur en de te nemen vervolgstappen. De mededeling beschrijft de ontwikkelingen langs de toen uitgezette lijnen van paraatheid en preventie, detectie en respons, migratie en herstel, internationale samenwerking en criteria voor Europese vitale infrastructuur in de ICT-sector. In de Digitale Agenda voor Europa van 2010 is het belang van de uitvoering van dat beleid al meegenomen als een belangrijk element om de veiligheid en veerkracht van ICT-infrastructuren te vergroten en beter te kunnen reageren op aanvallen en criminaliteit. Ook de onlangs voorgestelde versterking van het Europees Agentschap voor Netwerk- en informatiebeveiliging (ENISA) moet daar in versterkte mate aan gaan bijdragen. De activiteiten zijn over het algemeen volgens planning op de rails gezet en zullen verder worden uitgewerkt, waarbij gezien de ontwikkelingen in de bedreigingen sterker zal worden ingezet op mondiale samenwerking en het vergroten van de veiligheid van het internet.

3. Kondigt de Commissie acties, maatregelen of concrete wet- en regelgeving aan voor de toekomst? Zo ja, hoe luidt dan het voorlopige Nederlandse oordeel over bevoegdheidsvaststelling, subsidiariteit en proportionaliteit en hoe schat Nederland de financiële gevolgen in?

De Commissie kondigt geen wettelijke maatregelen aan maar zet vooral in op voortzetting van de samenwerking in de EU, ingebed in een strategie van mondiale coördinatie, waarbij aansluiting wordt gezocht bij de direct betrokken partijen in zowel individuele landen als internationale organisaties. Overleg met de lidstaten en publiek-private samenwerking blijven daarin belangrijke uitgangspunten.

De belangrijkste beoogde resultaten en vervolgstappen zijn:

- Het Europees forum voor lidstaten (EFMS) en het Europees publiek-privaat partnerschap voor weerbaarheid (E3PR) zijn van de grond gekomen.
- Bij het tot stand komen van mechanismes en structuren voor waarschuwen en delen van informatie zoals Computer Emergence Response Teams (CERT's) is veel vooruitgang geboekt, zoals een minimumset van basiscapaciteiten en diensten en bijbehorende beleidsaanbevelingen.
- Beleidsaanbevelingen voor oefenbeleid alsmede een eerste pan-Europese oefening voor grootschalige incidenten van netwerkbeveiliging heeft plaatsgevonden en vervolgoefeningen zijn voorzien.
- Europese beginselen en richtsnoeren voor de weerbaarheid en de stabiliteit van het internet zijn verder ontwikkeld en worden ingebracht in internationaal overleg.
- Een eerste ontwerp van ICT-sectorspecifieke criteria voor de identificatie van Europese vitale infrastructuren, met speciale aandacht voor vaste en mobiele communicatie en het internet, is tot stand gekomen en worden verder ontwikkeld.
- Voortgaande dan wel enigszins versterkte inspanningen worden aangekondigd bij het opbouwen van strategische internationale partnerschappen (zoals het eind vorig jaar bij de top van Lissabon overeengekomen overleg van de EU met de VS), het ontwikkelen van vertrouwen in *cloud computing*, het verder tot stand komen van een netwerk van CERT's en een mede daarop te ontwikkelen Europees systeem voor informatiedeling en alarmering (EISAS, uitwerking ENISA-onderzoek van 2007), opzetten van nationale en Europese noodplanning (nieuw element), overeenkomstige oefeningen (een oefening heeft eind vorig jaar plaatsgevonden) en het verder stimuleren van het vergroten van de weerbaarheid en stabiliteit van het internet. Dit zal voornamelijk binnen al ontwikkelde structuren plaatsvinden. Bij de versterking van ENISA is hier ook rekening mee gehouden.

Bevoegdheidsvaststelling

De Europese Unie deelt de bevoegdheid op het gebied van de elektronische communicatiesector (telecommunicatie/ICT) met de lidstaten. De EU is op basis van onder meer artikel 114 VWEU bevoegd het regelgevend kader voor deze sector vast te stellen.

Subsidiariteit

De subsidiariteit wordt positief beoordeeld. Telecommunicatie/ICT-diensten met in het bijzonder het internet zijn van nature grensoverschrijdend. Het verbeteren van de veiligheid kan niet alleen

nationaal worden aangepakt, maar vraagt om een voortgezette Europese samenwerking. De meerwaarde van gemeenschappelijke samenwerking wordt mede gekregen door het kunnen delen van nieuwe inzichten en ook het meetrekken van achterblijvende landen om het voorgestane beleid tot ontwikkeling te brengen. Dreigingen komen immers vaak van buiten onze landsgrenzen. Van belang is verder dat nationale verantwoordelijkheden in relevant (mondiaal) overleg en t.a.v. operationele zaken behouden blijven.

Proportionaliteit

Het betreft een voortzetting en versterking van reeds in gang gezette beleidsactiviteiten. Op basis van deze mededeling kan nog geen proportionaliteitsoordeel worden gegeven. Bij de totstandkoming van de verschillende eindresultaten zal gelet moeten worden op de proportionaliteit van beoogde maatregelen of voorzieningen.

Financiële gevolgen

Er zijn geen directe financiële gevolgen op basis van deze mededeling voorzien. De inspanningen zijn in lijn met de Nederlandse beleidsontwikkelingen op dit terrein. De uitwerking van de mededeling zal dit in de loop van de tijd moeten aangeven, waarbij lidstaten een vrijheid behouden in de mate waarin zij aan het voorgestane gemeenschappelijk beleid kunnen bijdragen. Eventuele budgettaire gevolgen worden ingepast conform de betreffende begrotingsregels.

4. Nederlandse positie over de mededeling

Nederland verwelkomt de mededeling omdat deze een voortgaande invulling geeft aan het samenwerken in het verder verbeteren van de bescherming van de vitale informatie-structuren. Dat is nodig om het vertrouwen in het gebruik ervan te vergroten en de potentiële groei van de digitale markt en daarmee de economie een extra impuls te geven. De verschillende activiteiten lopen goed samen met de nationale inspanningen en zijn ook in lijn met het beleid van de Nationale Cyber Security Strategie en de binnenkort uit te brengen Digitale Agenda.nl.

Het verder met de lidstaten bespreken van de ICT-sectorespecifieke criteria is van belang bij de herziening in 2012 van de richtlijn inzake de identificatie van Europese vitale infrastructuren en de beoordeling van de noodzaak om dergelijke infrastructuren beter te beschermen.

Bij de uitwerking van de activiteiten moet wel rekening worden gehouden met de bestaande verschillen in aanpak bij de lidstaten. Hoewel Nederland prima presteert in de Europese aanpak, moet voldoende ruimte blijven voor oplossingen die ook in de nationale context van beleidsontwikkelingen, beschikbare middelen en uitvoering mogelijk zijn. Dit is o.a. van betekenis bij de verdergaande ontwikkeling en invulling van CERT's en van een EISAS.

Naast de gevraagde opzet van nationale noodplannen voor cyberincidenten door lidstaten is het van belang dat ook de aanbieders van de informatie-infrastructuur dit onderdeel laten zijn van hun continuïteitsplanning in het algemeen. Het in het vervolg daarvan voorgestelde Europese rampenplan zal qua rol en inhoud door de Commissie nader moeten worden gemotiveerd. Indien daartoe zou worden besloten moet het in de visie van Nederland in overeenstemming met de

lidstaten en alleen indien nodig in aanvulling op bestaande afspraken tussen de lidstaten tot stand komen.

Het is belangrijk dat de private partijen zoals nu verenigd in het E3PR een sterker *commitment* ontwikkelen in de discussie over het verbeteren van de veiligheid en weerbaarheid van hun informatie-infrastructuren. Zij zijn tenslotte veelal de eigenaren van de betreffende infrastructuur. Daarnaast is het belangrijk dat er meer nadruk wordt gelegd bij de industrie op het ontwikkelen van betrouwbare producten (hardware en software) om ook daarmee een bijdrage te leveren aan het toestand komen van een veiliger en betrouwbaardere informatie-infrastructuur.

Ten slotte zal Nederland blijven inzetten op versterkte internationale samenwerking op dit terrein o.a. in het overleg dat de EU met de VS is overeengekomen rond cyberveiligheid en cybercriminaliteit alsmede in ICANN/GAC verband inzake de weerbaarheid van het internet.

Fiche 6: Verordening elektronische publicatie van het Publicatieblad van de Europese Unie

1. Algemene gegevens

Titel voorstel

Voorstel voor een Verordening van de Raad betreffende elektronische publicatie van het Publicatieblad van de Europese Unie

Datum Commissiedocument

4 april 2011

Nr. Commissiedocument

COM(2011)162

Prelex

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0162:FIN:NL:PDF>

Nr. impact-assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board

Niet opgesteld

Behandelingstraject Raad

Werkgroep e-Law, CATS, Raad Justitie en Binnenlandse Zaken

Eerstverantwoordelijk ministerie

Ministerie van Veiligheid en Justitie

Rechtsbasis, stemwijze Raad, rol Europees Parlement en comitologie

- a) *Rechtsbasis*: artikel 352 VWEU
- b) *Stemwijze Raad en rol Europees Parlement*: unanimititeit in de Raad na goedkeuring van het Europees Parlement (bijzondere wetgevingsprocedure Verdrag van Lissabon)
- c) *Delegatie en/of comitologie* : n.v.t.

2. Samenvatting BNC-fiche

Doel van het voorstel is in een verordening vast te leggen dat de elektronische editie van het Publicatieblad van de Europese Unie wordt erkend als geldige wettelijk bindende bekendmaking. Het voorstel beoogt het uitgeven van gedrukte versie van het Publicatieblad slechts indien er als gevolg van een onvoorziene en uitzonderlijke storing van het informatiesysteem van het Publicatiebureau over een tijdsbestek van 24 uren geen elektronische publicatie heeft/zal kunnen plaatsvinden. De alsdan uitgegeven gedrukte editie van het Publicatieblad is dan authentiek en heeft rechtsgevolgen.

Bevoegdheidsvaststelling en subsidiariteits- en proportionaliteitsoordeel:

Het voorstel is gebaseerd op artikel 352 van het VWEU. De subsidiariteit en de proportionaliteit zijn positief.

- **Risico's / implicaties/ kansen:**

In het voorstel is het voornemen opgenomen om een elektronisch 'watermerk' (certificaat) aan te brengen in de PDF's waarmee de authenticiteit van het bestand kan worden vastgesteld. Nederland is daar geen voorstander van, mede omdat dit een element in het bestand vormt dat bij (toekomstige) applicaties en conversieprogramma's voor problemen kan zorgen. Bij een zogenaamd kaal bestand (zonder certificaat) is de kans op problemen gering. Voor Nederland is dit voornemen in het voorstel echter geen onoverkomelijk bezwaar.

Nederlandse positie en eventuele acties:

Nederland is er voorstander van, mocht door omstandigheden geen elektronische versie uitkomen, aan de paperversie rechtskracht toe te kennen. Dit is gelijk aan het (inmiddels gewijzigde) Commissievoorstel.

3. Samenvatting voorstel

- *Inhoud voorstel:*

Het voorstel heeft ten doel het recht van de Europese Unie toegankelijker te maken en ervoor te zorgen dat iedereen (zowel juristen als het brede publiek) zich kan beroepen op de elektronische editie van het Publicatieblad van de Europese Unie (hierna "het Publicatieblad" genoemd) als officiële en authentieke bron met rechtsgevolgen. In het Publicatieblad worden in de officiële talen van de Unie de wetgeving en andere stukken van de Commissie, de Raad, het Parlement, het Economisch en Sociaal Comité, het Hof van Justitie, de Rekenkamer en het Comité van de Regio's gepubliceerd.

Het Publicatieblad verschijnt sinds 1958 op papier en is sinds 1998 ook via het internet beschikbaar. De laatste jaren raadplegen steeds meer mensen het Publicatieblad op het internet, omdat het gebruiksvriendelijk en snel is. Tegelijk loopt het aantal abonnementen op de gedrukte editie terug. Aangezien de gedrukte editie momenteel als enige geldige en wettelijk bindende bekendmaking wordt beschouwd, kunnen vooralsnog echter geen wettelijke rechten worden ontleend aan of verplichtingen afgedwongen op basis van de elektronische versie van het Publicatieblad.

- *Impact assessment Commissie:*

De Commissie heeft drie opties onderzocht voor het uitbrengen van het *Publicatieblad*:

optie 1: handhaving van de status-quo, waarbij alleen de gedrukte editie rechtsgeldig is en de online-editie van het Publicatieblad uitsluitend informatieve waarde heeft;

optie 2: Publicatieblad alleen online beschikbaar;

optie 3: gelijktijdige publicatie van gedrukte en online-edities met gelijke

rechtsgeldigheid.

De Commissie geeft aan dat aan het elektronisch Publicatieblad voordelen zitten, onder meer:

- de toegang tot de EU-wetgeving wordt breder, eenvoudiger en direct;
- de elektronische editie kan kosteloos en te allen tijde worden geraadpleegd;
- een dergelijke elektronische publicatie zou in overeenstemming zijn met de prioriteiten van de digitale agenda die de EU-instellingen hebben vastgesteld en zou de verspreiding van onlinediensten bevorderen.

4. Bevoegdheidsvaststelling en subsidiariteits- en proportionaliteitsoordeel

a) *Bevoegdheid*: artikel 352 VWEU, volgens Nederland is dit de juiste rechtsbasis.

b) *Functionele toets*:

- *Subsidiariteit*: positief
- *Proportionaliteit*: positief
- *Onderbouwing*:

Een verordening is het juiste instrument, aangezien deze rechtstreeks toepasselijk is in elke lidstaat. Alle Europese burgers dienen de EU-wetgeving even gemakkelijk te kunnen raadplegen. Daarom moeten zij allen op dezelfde manier en tegen dezelfde voorwaarden toegang krijgen tot de elektronische editie van het Publicatieblad.

Het voorstel heeft alleen betrekking op de elektronische publicatie van het Publicatieblad en op de technische voorwaarden voor geldige bekendmaking en gaat derhalve niet verder dan nodig.

c) *Nederlands oordeel*:

Het kabinet is er voorstander van dat alleen de digitale bekendmaking van het Publicatieblad authentiek is. Dit is in overeenstemming met de Nederlandse situatie. Bij onvoorziene en uitzonderlijke storing van het informatiesysteem van het Publicatiebureau die niet binnen 24 uur kan worden verholpen is de alsdan uitgebrachte gedrukte editie van het publicatieblad authentiek en bezit volledige rechtskracht.

5. Implicaties financieel

a) *Consequenties EU-begroting*:

De Commissie geeft in het voorstel aan dat de technische infrastructuur voor elektronische publicatie investeringen vereist in IT. Uit hoofde van de administratieve autonomie is in 2009 een bedrag van €38.000 besteed aan het opzetten en testen van het technische systeem voorafgaand aan de rechtsgeldige elektronische publicatie van het Publicatieblad. Verdere ontwikkelingsinvesteringen en de onderhouds- en beheerskosten komen ten laste van de instellingen die in het Publicatieblad publiceren, aangezien zij verplicht zijn regelgevende teksten bekend te maken. Daar staat tegenover dat als alleen de digitale versie rechtsgeldig wordt, er kostenbesparingen optreden omdat de geprinte versie verdwijnt.

b) *Financiële consequenties (incl. personele) voor rijksoverheid en/ of decentrale overheden*:

Geen.

c) Financiële consequenties (incl. personele) voor bedrijfsleven en burger:

Als de elektronische versie van het Publicatieblad wordt erkend als geldige publicatie, zouden alle burgers van de Europese Unie onmiddellijk na bekendmaking vrijwel gelijktijdig toegang hebben tot het Europees recht zonder kosten, aangezien het raadplegen van de elektronische editie van het Publicatieblad gratis zou kunnen worden geraadpleegd.

d) Administratieve lasten voor rijksoverheid, decentrale overheden:

Geen.

e) Administratieve lasten voor bedrijfsleven en burger:

De laatste jaren raadplegen steeds meer mensen het Publicatieblad op het internet, omdat het gebruiksvriendelijk en snel is.

6. Implicaties juridisch

a) Consequenties voor nationale en decentrale regelgeving en/of sanctionering beleid:

Het voorstel vergroot de rechtszekerheid ten opzichte van de huidige situatie, waarin onlinebekendmaking van het Publicatieblad enkel ter informatie dient en de papieren versie de enige rechtsgeldige publicatie is.

b) Voorgestelde datum inwerkingtreding:

1 januari 2012.

c) Wenselijkheid evaluatie-/horizonbepaling:

Er wordt geen evaluatie aangekondigd. Het kabinet acht dit ook niet nodig.

7. Implicaties voor uitvoering en handhaving

a) Uitvoerbaarheid:

Het voorstel is conform de Nederlandse situatie en wordt goed uitvoerbaar geacht.

b) Handhaafbaarheid:

Het voorstel is goed handhaafbaar. Mocht de elektronische editie van het Publicatieblad door een onvoorziene en uitzonderlijke verstoring van het informatiesysteem van het Publicatiebureau ontoegankelijk worden, wordt de toegang zo snel mogelijk hersteld. Als de toegang niet binnen 24 uren na de verstoring kan worden hersteld, of voorzienbaar is dat de toegang niet binnen 24 uren na de verstoring kan worden hersteld, wordt het Publicatieblad van de Europese Unie gepubliceerd in een gedrukte editie die rechtsgevolgen heeft. De overeenkomstige elektronische editie van het Publicatieblad wordt gepubliceerd zodra het informatiesysteem is hersteld.

8. Implicaties voor ontwikkelingslanden:

Geen.

9. Nederlandse positie (belangen en eerste algemene standpunt):

Het kabinet is er voorstander van dat de digitale bekendmaking van het Publicatieblad authentiek is. Dit is overeenkomstig de Nederlandse situatie. Nederland geeft daarbij wel aan dat mocht door omstandigheden geen elektronische versie uitkomen, aan de papierenversie rechtskracht moet worden toegekend. Concreet betekent dit dat Nederland er voorstander van is dat aan de eerst uitgebrachte versie rechtskracht wordt ontleend, of dit nu de elektronische of de papieren versie is. Dit is overeenkomstig het (inmiddels aangepaste) Commissievoorstel.

In het voorstel is het voornemen opgenomen om een elektronisch 'watermerk' (certificaat) aan te brengen in de PDF's waarmee de authenticiteit van het bestand kan worden vastgesteld. Nederland is daar geen voorstander van, mede omdat dit een element in het bestand vormt dat bij (toekomstige) applicaties en conversieprogramma's voor problemen kan zorgen. Bij een zogenaamd kaal bestand (zonder certificaat) is de kans op problemen gering. Voor Nederland is dit voornemen in het voorstel echter geen onoverkomelijk bezwaar.

Echter een betere vorm van garantie op authenticiteit kan in de Nederlandse visie worden verkregen door het document op een betrouwbare bron te plaatsen, waarvandaan het betrokken kan worden (in elektronische termen: een beveiligde https-verbinding). Dit is overeenkomstig de Nederlandse situatie.

Fiche 7: Richtlijn woningkredietovereenkomsten

1. Algemene gegevens

Titel voorstel

Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad inzake woningkredietovereenkomsten

Datum Commissiedocument

31 maart 2011

Nr. Commissiedocument

COM(2011) 142

Prelex

http://ec.europa.eu/internal_market/finservices-retail/docs/credit/mortgage/com_2011_142_nl.pdf

Nr. impact-assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board

Impact-assessment:

http://ec.europa.eu/internal_market/finservices-retail/docs/credit/mortgage/sec_2011_356-ia_en.pdf

Opinie IAB:

http://ec.europa.eu/internal_market/finservices-retail/docs/credit/mortgage/sec_2011_354_en.pdf

Behandelingstraject (Europese) Raad

Nog niet bekend

Eerstverantwoordelijk ministerie

Ministerie van Financiën

Rechtsbasis, besluitvormingsprocedure, rol Europees Parlement en comitologie

- a) *Rechtsbasis*: artikel 114 VWEU
- b) *Besluitvormingsprocedure en rol Europees Parlement*: gewone wetgevingsprocedure (gekwalificeerde meerderheid Raad, medebeslissing Europees Parlement). De Commissie ECON van het Europees Parlement zal het onderwerp behandelen.
- c) *Comitologie*: het voorstel geeft de Commissie op grond van de volgende bepalingen de bevoegdheid om voor een onbepaalde periode gedelegeerde handelingen vast te stellen:
 - artikel 6, vierde lid (vakbekwaamheidseisen)
 - artikel 8, vierde lid (standaardinformatie reclames)

- artikel 9, derde lid (precontractuele informatie)
- artikel 10, derde lid (informatievoorschriften kredietbemiddelaars)
- artikel 14, vijfde lid (verplichte kredietwaardigheidsbeoordeling)
- artikel 16, tweede lid (toegang tot gegevensbanken).

De Raad en het Europees Parlement kunnen de bevoegdheid te allen tijde intrekken. Tegen gedelegeerde handelingen kan binnen twee maanden bezwaar worden aangetekend door het Europees Parlement of de Raad.

2. Samenvatting BNC-fiche

Het voorstel beoogt de interne markt te verbeteren en het niveau van consumentenbescherming te vergroten bij hypotheekverstrekking. Het voorstel voldoet aan de bevoegdheids-, subsidiariteits- en proportionaliteitseis, maar wat het kabinet betreft is er wel sprake van (te) veel gedelegeerde bevoegdheden aan de Commissie. Het kabinet acht het positief dat wordt uitgegaan van een hoog niveau van consumentenbescherming, maar heeft twijfels over deelaspecten van het voorstel. Een Europees paspoort voor kredietbemiddelaars is alleen acceptabel als de kwaliteit in de gehele EU voldoende wordt geborgd. Er vloeien nalevingskosten uit het voorstel voort, die volgens de Commissie aanzienlijk lager zijn dan de baten voor consumenten en de samenleving.

3. Samenvatting voorstel

a. Inhoud voorstel

Inconsistente, verbrokkelde regulering op EU-niveau en in diverse lidstaten leidt tot inefficiënties bij hypothecaire kredietverstrekking. Maatregelen op EU-niveau kunnen de problemen die daaruit voortvloeien (laag consumentenvertrouwen, weinig interne markt, stijging wanbetalingen en gedwongen verkopen) tegengaan. Daarom worden regels ten aanzien van de volgende onderwerpen voorgesteld:

- vakbekwaamheidseisen voor personeelsleden van kredietverstrekkers- en bemiddelaars;
- introductie van gestandaardiseerde regels m.b.t. informatie die in reclames en voorafgaand aan de overeenkomst aan de consument moet worden verstrekt;
- regels over het geven van toelichting en advies aan consumenten m.b.t. hypotheek;
- regels over de kredietwaardigheidstoets en het stelsel van kredietregistratie;
- recht op vervroegde aflossing van hypothecair krediet;
- een stelsel van toelating van en toezicht op tussenpersonen;
- een Europees paspoort voor tussenpersonen.

Bij de gestandaardiseerde informatie voor consumenten is sprake van maximumharmonisatie (lidstaten mogen die informatieverplichting dus niet uitbreiden). De regels ten aanzien van de andere onderwerpen zijn meer open geformuleerd en laten dus ruimte aan lidstaten.

b. Impact assessment Commissie

Aan de richtlijn zijn kosten gebonden voor kredietverstrekkers (bijv. aanpassing systemen/opleidingen) en de lidstaten (introductie nieuwe regelgeving). Sommige groepen consumenten in de EU zullen minder toegang tot krediet krijgen als die met strengere regels te maken krijgen. Hier staat tegenover dat er door de strakkere regels en betere consumentenbescherming minder wanbetalingen zullen zijn en dat een versterking van de interne markt de kosten van hypothecair krediet kan verlagen. Volgens het assessment van de Commissie wegen deze voordelen ruim op tegen de kosten (zie ook onderdeel 5).

4. Bevoegdheidsvaststelling en subsidiariteits- en proportionaliteitsoordeel

a. Bevoegdheid

De rechtsgrondslag voor het voorstel is artikel 114 VWEU. Gezien het feit dat verbetering van de interne markt bij hypothecaire kredietverlening een hoofddoelstelling is van deze richtlijn en mede gelet op het feit dat bij de richtlijn Consumentenkrediet (2008/48 EG) al voor gelijksoortige onderwerpen dezelfde grondslag is gebruikt, kan worden geconcludeerd dat de EU op basis van artikel 114 VWEU bevoegd is.

b. Functionele toets

Subsidiariteit: positief

Proportionaliteit: positief

Onderbouwing:

Het subsidiariteitsoordeel is positief. Een Europees paspoort voor kredietbemiddelaars en het wegnemen van belemmeringen voor het grensoverschrijdend kunnen aanbieden van hypothecair kredieten, kunnen alleen effectief worden bewerkstelligd als ook in de gehele EU adequate, eenvormige regels gelden ten aanzien van de kwaliteit van dienstverlening.

Het proportionaliteitsoordeel is eveneens positief. Bij een aantal bepalingen in de richtlijn (bijvoorbeeld gestandaardiseerde informatie) wordt gekozen voor maximumharmonisatie, terwijl op andere aspecten (bijvoorbeeld de kredietwaardigheidstoets) minimumharmonisatie wordt toegepast, afhankelijk van de vraag in hoeverre harmonisatie noodzakelijk is voor realisering van de interne markt. Maximumharmonisatie is bij informatiebepalingen van belang om voor de consument de vergelijkbaarheid van kredietaanbiedingen (uit de gehele EU) te kunnen vergroten. Dergelijke overwegingen spelen niet bij de overige bepalingen en het is daarom begrijpelijk dat voor die onderwerpen niet voor maximumharmonisatie is gekozen, maar voor een meer open norm.

Het voorstel is ambitieus in het niveau van consumentenbescherming, maar dit is in lijn met de doelstelling van de richtlijn. Wel vraagt het kabinet aandacht voor enkele maatregelen die naar de mening van het kabinet leiden tot onnodige lasten voor het bedrijfsleven (zie Nederlandse positie hieronder).

Het kabinet heeft twijfels over de gedelegeerde bevoegdheid die de Commissie zich bij diverse onderwerpen (bijvoorbeeld waar het vakbekwaamheid/kredietregistratie betreft) aanmeet. Tegen een aantal nadere bevoegdheden zal het kabinet bezwaar maken, mede omdat op voorhand niet kan worden voorzien hoe de Commissie die bevoegdheden zal gebruiken en of dit het beginsel van subsidiariteit c.q. proportionaliteit in de praktijk kan doorkruisen.

c. Nederlands oordeel over de politieke opportuniteit

Het kabinet zal alleen met deze richtlijn instemmen als aan het niveau van consumentenbescherming in Nederland niet wordt afgedaan. Waar mogelijk en wenselijk zal het kabinet erop inzetten dat er ruimte voor lidstaten blijft om zelf adequaat invulling te geven aan de onderwerpen die door de richtlijn worden bestreken.

5. Implicaties financieel

a) Consequenties EU-begroting:

Het voorstel heeft geen gevolgen voor de EU-begroting

b) Financiële consequenties (incl. personele) voor rijksoverheid en/ of decentrale overheden: het voorstel heeft geen financiële consequenties voor rijksoverheid of decentrale overheden.

c) Financiële consequenties (incl. personele) voor bedrijfsleven en burger: de eenmalige lasten voor kredietverstrekkers en kredietbemiddelaars bedragen volgens het impact assessment tussen €381 en 619 miljoen en de structurele kosten bedragen tussen €266 en 325 miljoen. Dit zijn de totale kosten in alle EU-lidstaten. Wat dit voor Nederland betekent, is onzeker. Uitgaande van de berekening die is gemaakt van de nalevingskosten bij de richtlijn Consumentenkrediet, en uitgaande van het feit dat deze kosten voor hypothecair krediet iets lager zullen liggen (minder kredieten en minder verstrekkers) zullen de eenmalige kosten ongeveer €75 miljoen bedragen en de structurele kosten ongeveer €12 miljoen. Nadere invulling zal worden gegeven in de Memorie van Toelichting bij het uiteindelijke wetsvoorstel ter implementatie van de richtlijn als de gekozen implementatiemaatregelen bekend zijn.

De structurele baten voor consumenten en de samenleving als geheel (minder wanbetalingen, minder schuldhulpverleningstrajecten en lagere kosten voor hypothecair krediet) bedragen volgens het impact assessment van de Commissie tussen €1,2 en €1,9 miljard voor de EU als geheel.

d) Administratieve lasten voor rijksoverheid, decentrale overheden en/ of bedrijfsleven en burger: uit het voorstel vloeien geen administratieve lasten voort voor de Rijksoverheid en/of decentrale overheden en burger. Wel zijn er nalevingskosten voor het bedrijfsleven aan het voorstel verbonden (zie 5c).

6. Implicaties juridisch

a) consequenties voor nationale en decentrale regelgeving en/of sanctionering beleid

Implementatie van de richtlijn zal in elk geval moeten plaatsvinden in het Burgerlijk Wetboek, de Wet op het financieel toezicht en het daarop gebaseerde Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen. Artikel 24 van het voorstel draagt lidstaten op de mogelijkheid te creëren passende sancties en maatregelen op te leggen aan verantwoordelijke personen. Dit sluit aan bij de thans geldende bevoegdheden waarover de Autoriteit Financiële Markten (AFM) beschikt.

b) voorgestelde implementatietermijn

Uiterste implementatiedatum is twee jaar na inwerkingtreding van de richtlijn. Deze termijn acht het kabinet haalbaar.

c) Wenselijkheid evaluatie-/horizonbepaling

Op grond van artikel 31 van het voorstel zal vijf jaar na de inwerkingtreding van deze richtlijn door de Commissie een evaluatie worden uitgevoerd. Bij deze evaluatie worden de doeltreffendheid en geschiktheid van de bepalingen inzake consumenten en de interne markt nagegaan. Het kabinet kan zich in deze opzet vinden.

7. Implicaties voor uitvoering en handhaving

a) Uitvoerbaarheid

Op de bepalingen van deze richtlijn die publiek toezicht behoeven bestaat al toezicht van de AFM. Implementatie van de richtlijn zal niet betekenen dat het AFM-toezicht anders zal moeten worden ingericht.

b) Handhaafbaarheid

De AFM wordt bij de totstandkoming van deze richtlijn betrokken, zodat knelpunten rond handhaafbaarheid direct gesignaleerd kunnen worden en kunnen worden meegewogen in het Nederlandse standpunt.

8. Implicaties voor ontwikkelingslanden

Geen.

9. Nederlandse positie

Consumentenbescherming in Nederland is, zeker in vergelijking met andere EU-lidstaten, op een hoog niveau geborgd. Het kabinet zal alleen met deze richtlijn instemmen als aan dat niveau niet wordt afgedaan. Het niveau van consumentenbescherming wordt met deze richtlijn des te belangrijker omdat er een Europees paspoort voor kredietbemiddelaars wordt geïntroduceerd. Hoewel Nederland in beginsel een voorstander is van maatregelen die de interne Europese markt bevorderen, mag er in dit geval geen risico worden gelopen dat buitenlandse ondernemingen de Nederlandse markt betreden die consumenten onvoldoende kwalitatief adviseren bij een complex en belangrijk product als een hypotheek. Afhankelijk van het verloop van het onderhandelingsproces zal het kabinet inzetten op behoud van bepaalde bevoegdheden ten aanzien van buitenlandse kredietbemiddelaars.

De richtlijn zoals die door de Commissie wordt voorgesteld, is ambitieus voor wat betreft het niveau van consumentenbescherming, bijvoorbeeld wat betreft het stellen van vakbekwaamheidseisen aan personeel van kredietverstrekkers en -bemiddelaars. Het kabinet zal er in het onderhandelingsproces op toezien dat aan deze inzet niet wordt afgedaan, getuige het hoge Nederlandse beschermingsniveau. Aan de andere kant moeten geen extra lasten aan het bedrijfsleven worden opgelegd als dit onnodig of niet-effectief is, zoals naar de mening van het kabinet het geval is bij het voorstel tot een verplichte waarschuwingsboodschap in reclames voor hypothecair krediet. Ook zal kritisch worden bezien of het gestandaardiseerde informatieblad (dat vooraf aan de consument moet worden verschaft om hem in staat te stellen vooraf het krediet goed te kunnen beoordelen) in combinatie met een berekeningswijze voor een jaarlijks kostenpercentage (dat de consument in staat moet stellen de kosten van krediet te kunnen vergelijken met andere kredieten) op onderdelen niet te zwaar wordt aangezet. Tot slot is van belang dat waar mogelijk de bepalingen in deze richtlijn aansluiten bij de richtlijn Consumptief krediet (2008/48/EG) die gelijksoortige onderwerpen regelt en waarvoor een andere systematiek alleen in de rede ligt als hiervoor gegronde argumenten bestaan.

Los van de bovenstaande overwegingen zal het kabinet trachten een aantal aspecten van de voorgestelde richtlijn aangepast te krijgen. Bijvoorbeeld de bepaling die consumenten de verplichting oplegt volledige en correcte informatie te verstrekken voor de kredietwaardigheidstoets lijkt een overbodige verplichting. Op de problematiek van de vele gedelegeerde bevoegdheden aan de Commissie en de kritische opstelling die dit vereist is onder 4c al gewezen.